

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ter 8.
Telefon-szám 164

Megjelenik hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Félévre 650 korona, negyedévre 325 fillér,
Vidékre félévre 8 korona

Egyes szám ára 6 fillér

TÁVIRATOK.

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 11. Hivatalos jelentés.

Orosz hadszintér.

Károly főherceg altábornagy hadsereg harcvonala: A Kárpátokban küzdő csapataink Zabietől délre újra erős orosz támadásokat vertek vissza. Stanizslautól északra keletre és Monasterzyskától délnyugatra az ellenség újra túnyomó erővel támadott. Helyenkint, ugyan sikereket ért el, de végül kemény küzdelem után megállásra kényszerítettük. Az ezen a területen küzdő csapataink éppen most érik el azokat a terepszakaszokat, amelyeket tekintettel az ellentől csapateltolásaira, számukra kijelöltettek. Az oroszok Delatynt és Tysmienkát megszállták Stanizslauból is haro nélkül kivonultunk.

Hindenburg vezértábornagy harcvonala Zaloszcetól délnyugatra orosz tömegtámadásokat ellentámadásokkal vertünk vissza. Hasonlóképen véresen visszavertük az ellenséget Trosciamenél. A kaszowkai—Stochodi-ivben egy osztrák-magyar osztag az ellenség egy előretolt állását elfoglalta.

Fath tábornok csapatainál tüzéségünk zárótüze meghiusította az ellenség újabb átkezesi kísérleteit.

Az olasz hadszintér.

A tenger melléki harcvonalon az olaszok megnyitották a Plava szakasz elleni erőfeszítésüket és a Caftál keletre fekvő magaslatokon állásainkat is tekintélyes haderővel támadták meg. Mindezeket a támadásokat visszavertük. Hasonlóképen meghiusultak az ellenség előtörései a Dolomitokban.

Délkeleti harctér.

A Wojus alsó folyásánál csatározás. Egyéb nevezetesebb esemény nincs.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnkének helyettese.

Események a tengeren

A tizedikéről tizenegyedikére virradó éjjel tengeri repülőrajaink megújították a Velence elleni támadásukat. Az arzenált, a pályaudvart, a külső védműveket és a külső erődöket bőségesen bombázták. Az arzenálban és a pályaudvari telepeket a viharos esőzés dacára kétségtelenül meglehetősen állapítani, hogy a bombázás jó hatást ért el és tüzeseteket idézett elő. A kómpoltói lég-hajócsarnokot egy telitalálat érte. Eredményesen bombázták repülőink továbbá a grádói és az Isonzó torkolatánál levő ütegeket. A nagyon kedvezőtlen időjárás és a heves védőtűzés dacára az összes repülőjárművek sérteletlenül vonultak be.

A tengerészeti vezérkar főnöke.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Megkezdődik a szalonikii offenzíva?

Hága, augusztus 11. A hollandi vöröskeresztes misszió, amely Szalonikiba igyekszik, Cherbourgba érkezett és onnan folytatja útját Marseillebe. Ott egyesülni fog az angol és amerikai ambulanciákkal és közösen folytatják útjukat Szalonikiba, ahova augusztus közepén fognak érkezni. Arra számítanak, hogy a szalonikii hadsereg augusztus végén kezdi meg előnyomulását.

Berlin, augusztus 11. A Vossische Zeitung-nak jelentik Amsterdamból: Itt egész bizonyosra veszik, hogy a szalonikii hadsereg a legközelebbi hetekben megkezdí offenzíváját Nagy municiótömegek érkeztek Szalonikiba és nagyon sok egészségügyi anyag van utban oda. Sarraül még nem tartja ugyan a jelen pillanatot alkalmasnak a támadásra, azonban Joffre közölte vele, hogy a macedóniai offenzívát halladéktalanul meg kell kezdeni, mert nagyon sok függ attól, hogy az ellenséges csapatokat lekössék.

Az oroszok ismét a Kárpátokat akarják támadni

Kopenhága, augusztus 11. A Politiken-nek jelentik Pétervárról: Bukovinában jelenleg nagy csapatmozdulatok észlelhetők. Oroszország belsejéből naponkint számos vonat érkezik friss csapatokkal és hadianyaggal. A cár megérkezését napról-napra várják.

Románia a háboru és béke hidján.

Bukarest, augusztus 11. A Libertatea írja: A romániai oroszbarát háborus izgatók két hete újabb időpontot tűztek ki Románia akcióbalépésére: augusztus 15-ét. Addig már csak négy nap van hátra és még semmi jele, hogy Románia hajlandó volna ellenségeskedés kezdeni.

Az Adeverul című oroszbarát lap már azt írja, hogy a helyzet megint változott és Románia nem avatkozik be egyhamar.

Csak Filipescu lapja, az Epoca, jószolgot tovább is és biztosítja olvasóit hogy Románia egyhónapon belül megkezdí a háborút.

Mi azonban — írja a Libertatea — továbbra is azt állítjuk, hogy hosszú időn át marad Románia a jelenlegi helyzetében, lehet, hogy hazatérülnek neveznek bennünket, de nyiltan kimondjuk, hogy Románia sohasem foglathatja el Erdélyt, nemcsak azért, mert ehhez nem vagyunk elég erősek, nemcsak azért, mert a Kárpátokon való átkelést még az oroszok is hiába próbálták két ízben kierőszakolni, hanem azért is, mert Erdély elfoglalása az osztrák-magyar monarchia szétdarabolását jelentené, ez pedig teljes képtelenség.

Új orosz csapatok a Duna mellett

Bukarest, augusztus 11. Réni és Ismael környékén az oroszok új csapatokat gyűjtenek. Sok ujoncot hoztak ide, akiket altiszteken kívül kiképzett egyetemi hallgatók oktattak.

A vámörlesztés pénzért is végezhető

— A félreértett miniszteri rendelet. —

A vámörlesztés kérdése foglalkoztatja most erősen az embereket. Érdemes módon elterjedt annak a híre, hogy a molnárok nem szabad pénzért örölni, hanem csak gabona ellenében. Ezt a felfogást vallja igen sok hatóság is, de híreink a kérdéssel tisztában maguk a molnárok sem, holott a miniszteri rendelet elolvasása után tisztán látható, hogy vámért pénzben is lehet fizetni.

Ez nagyon is fontos kérdés, mert az a gabona mennyiség, amelyet egy-egy személynak engedélyez a kormány, csak úgy elegendő, ha az egész mennyiség felhasználható, tehát nem lesz belőle kivonva a vám.

Hogy a malmok pénzért is örölhetnek azt a rendelet alább idézett passzusa bizonyítja Ime:

„Vámörölt malomvállalatok, amelyek kizárólag az öröltető félnek házi és gazdasági szükségletére örölnek, az örölséért, darálásért, zuzásért stb. járó és nem pénzben fizetett vámot (örölségi díjat) a jelen rendelet életbeléptetésétől kezdve az örölsére hozott gabonamélekből, (buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, tengori) csak természetben, nem pedig liszt állapotban vehetik ki. A vámul szedett gabonából a malomvállalat birtokosa csak a fennálló rendelkezések szerint számítható saját házi és gazdasági

szükségletének megfelelő mennyiséggel rendelkezhetik, a felőst pedig földolgozatlan állapotban megőrölni és a Haditermény Részvénytársaságnak, vagy e társaság bizományosának eladni köteles. Az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezések kiterjednek az egyéb malomvállalatok által végzett mindennemű örölsére is, amennyiben az örölsé díját (a vámot) nem pénzben szedik.

A második bekezdés világosan és kétségtelenül megállapítja, hogy az örölsé díját pénzben is szedhetik, mert szövege szerint azt mondja, amennyiben az örölsé díját (a vámot) nem pénzben szedik.

Semmi kétség se lehet ezért az iránt, hogy a malmok a terményt pénzért is megőrölhetik. Ugy tudjuk, hogy ezt a felfogást vallja a Haditermény Részvénytársaság is.

Bz elég világosan beszél, de még világosabb a „Molnárak Lapja“ alábbi közlése. Pestvármegye augusztus 2-án akart kiadni egy vármegyei szabályrendeletet, amely a pénzügyi való örölsé megtiltja. Ezen rendelet kiadását a belügyminiszter nem engedélyezte, mert szerinte is az örölségi díj vagy gabonában, vagy készpénzben fizethető.

Ime, világos tehát, hogy a vámot mindenki tetszés szerint róhatja le.

kitől, aki sertés állományát nem hajlandó a megajánlott maximális áron eladni. A rekvizitáláson azonban indokolt jelentést kell tenni a belügyminiszterhez.

— **A járványosan fellépet száj és körömfájás szűnőfőlen van és remény van arra, hogy egy-két héten belül a zárlatot megszüntettri és a hasított kórműekre a piacot megnyitni lehet.**

— **Lopás a szegényházban.** Stérc Menyhér né szegényházi ápolónő a szegény ház felszerelését már hosszabb idő óta megdöszmálta, ez a rendőrség tudomására jutott és házkutatást tartott, ahol a lopott tárgyak nagy részét megtalálták. Azok értéke mintegy 196 kor. Az eljárás folyamatban van.

— **Kitüntetett katona-orvos.** Dr. Holitsch Rezső főorvos, néhai Erdős Jakab igazgató veje szép kitüntetésben részesült. A koronás aranyéremkeresztes kapta a vitézségi érem szalagján. Dr. Holitsch a háború elején a szerb határon, most pedig az olasz határon végzi önfeláldozó munkáját.

— **A speditőrök áremelésére** tegy megjegyzésem (utosa visszhangra talált. Cáfolat és bizonyítás helyett olcsó viccekkel és gorombáskodással akar letorkolni, holott a valóság az, hogy bár az áremelést mindenki jogosultnak ismeri el, de semmi esetre sem ilyen horribilis mértékben. Nem állok a cikk megszüvegezőjével vitába azért, mert semmi konkrét dolgot nem hozott fel. Annak a nézetemnek azonban mégis kifejezést adok, hogy esodálom, hogy négy komoly cég ilyen „nyilatkozat“ alá adairta nevét. (s.)

— **Berky Lili** az Urániában a Havasi Magdolna című színműben fog fellépni, melyben az eddigi főszereplőit is felcserélte. A színművet dr. Janovits közönségi színiigazgató írta és rendezte és az gaitáció tiszta magyartárgyú és kitűnő előadásban előadott művészetben lesz részünk.

— **A malmok öröltő képessége.** A gabona örölsével foglalkozó malmok közül a napi örölséi képesség a következő: Nyiraty István malma 50 q, Kübbing Antal 80 mm., Goldschmidt Zsigmond-féle malom 200 mm és a nagy Hengermalom örölséi képességét leszámítva, amely kizárólag a hatszázg részére szükségelt mennyiség örölsével foglalkozik, a többi malom ezidőszert 330 mm. gabonát képes naponta megőrölni. Ebből látható, hogy ezen malmokga város lakosságának tisztázhatóságát játszva elvégezhetnék, csak lenne a közönségnek mit öröltetni.

— **Lábizadás** ellen a legbiztosabb ható szer a **Formatol**. Egy üveg ára 120 korona. Kapható Baján egyedül Lovasi Ödön gyógyszerárában az „Üdvözítőhöz.“

H I R E K.

Hangverseny.

Érdekes és művészi élvezetet ígérő hangversenye lesz ma, szombaton délután a városi színház dísztermében a szabadliceális szövetségnek.

A hangverseny érdekességét emeli azon körülmény, hogy két istenadotta tehetségű fiatal művész: Potor Sárika és Ring Erzsike is közreműködnek.

A hangversenyről a következő hivatalos kommunikót adták ki:

A Bajai Szabadliceális Szövetség f. hó 12-én, szombaton délután 6 órakor a városi színház közgyűlési termében a bajai hadiárva javára hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. a) Schumann: Bölcsődal. b) Hauser: A virág. Az Álom Háine után. Gondokán előadja: Kiss A. József tanár. 2. a) Handel: Hubay: Larghetto. b) Hubay: Hullámzó Balaton. Hegedűn előadja Potor Sárika, a kir. országos zeneakadémián Hubay tanár tanítványa. 3. Kiss Menyhért: Krisztus a csataterén. Szaválja: Frank Aranka. 4. Chopin: Gis-moll Polonaise. Zongorán előadja Ring Erzsike, a Fodor-konzervatórium növendéke. 5. Vieuxtemps Air Varié. Hegedűn előadja: Potor Sárika, a kir. országos zeneakadémián Hubay tanár tanítványa. A zongorakíséretet Karig Emil tanár látja el. Belépődíj: I. hely 2 K, II. hely 1 K 50 fill., állóhely 50 fill. Felüfizetéseket a jóékonny ólra szívesen fogad el a rendezőség és hírlapilag nyugtáz. Rendezők: Karig Emil tanár és Fehér Jenő városi tisztii főmérnök. Jegyek Kolbár A. és Wagner A. árak könyvkereskedésben kaphatók.

— **Bajának nem kell napközi otthon.** Két bajai iskolát napközi otthonnak rendezték be. A napközi otthon, mintegy négy héttel ezelőtt megnyitották, de amint már régebben megirtuk eddig egy gyermek sem jelentkezett felvételre, úgy hogy a napközi otthon minden valóság szerint megszűnési működését, amit el nem kezdett. Most azzal próbálkoznak, hogy az egyik részére a forgalomba eső és megfelelő helyiséget keressenek, így talán sikerül gyermekket fogni a bajai napközi otthonnak.

— **A hatóságoknak joga van közfogyasztásra sertést rekvizitálni.** A kormányának a sertésvágások korlátozásáról a sertésekért követelhető legmagasabb árak megállapításáról szóló rendelete némi aggodalmat keltett, mert többen úgy magyarázták a dolgot, hogy a maximális árak megállapítása csak papíron lesz meg. Az aggodalmaskodók azzal érveltek, hogy a kormány megfeledezett a maximális legfőbb szankciójáról: a közönségre való rekvizitálásról. Erről ugyanis a rendeletben szó sincsen. Örömmel vesszük tudomásul a miniszterium kijelentését, hogy a hatóságoknak igenis törvényes joga van sertést maximális áron közszállítási célra rekvizitálni bár-

Jön Az idény legnagyobb Jön
szabású háborus kép Jön
a Hadiárva
az URANIÁBAN.

Ha látni óhajja

Henny Portent
Az ÉLET UTJAI
című drámában egy Vasárnap nézze meg az **A P O L L O**-ban

Vasárnap, augusztus 13-án,
d. u. 3, 5, 7 és este 9 órakor

A magyar filmgyártás egyik
legnagyobb ujdonsága!

a Royal Apolló — Omnia —
Tivoli — Mozgóképek Otthon nagy
sikerrel játszották 1 hónapon át
5000 előadásban

Havasi Magdolna

Magyar népies történet 4 fejelet.
Írta és rendezte: Dr. Janovits.

FŐSZEREPBEN:

Berky Lili és Várkonyi Mihály

Erdély bűbájos tájai remek vízesései
között játszódik le ez a történet, mely
előletről végig lekötve tartja a néző
figyelmét.

Műorunk kiegészítő számai

Öngyilkos jelölt
komédia

A frakk nadrág
kötünő vigiáték.

Hadi híradó a leg-
ujabbharctérfel-
vételeket hozza.

Két óras
műsor!

Gyermek- és ka-
tona jegyek csak a
fél 3 órai előadásra
érvényesek.

Szíves látogatást kér

Urania Mozgó Színház.

Értesítés.

Szíves tudomásvétel végett közöljük
a t. Légszuszítógépgyártó közönséggel,
hogy a folyton emelkedő szénárának
és üzemköltségek miatt kénytelenek
vagyunk a főző, fűtő és motor haj-
tásra elhasznált légszuszítógépek árát
folyó évi szeptember hó 1-től a ren-
des viszonyok beálltáig köbméteren-
ként 32 fillére felelelni.

A légszuszítógépgyártó vezetősége.

Cirfuz Ferenc utca 18/a zím
alatt nyílt lakóház, melyben
egy modern uri lakás és
egy ipavállalatnak, vagy gaz-
dasági épületnek megfelelő helyi-
ség van kiadó, avagy

szabadkézből eladó.

Bővebb értesítés az eladásra vo-
natkozólag Vujkovic Gyula ház-
tulajdonosnál nyerhető. (Patak-
utcai bejárattal egész napon át.

Fényképezőgépet

megfelelő kölcsöndíj ellenében 6
hétre igénybe vennék, utána eset-
leg megvinném.

Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó

három bolthelyiség és
egy szép nagy magtár
Erzsébet királyné-utca 17.

FELIX-FÜRDŐ

Nagyvárad mellett.

Téli és nyári gyógyhely.

Csusz, köszvény, ischiás, izzad-
mányok és női betegségek
ellen, legjobban javalva. —
Új bérlet. — Új berendezéssel
:: és villanyvilágítással. ::

Egy kereskedelmi tanfolyamot

végzett fiatal leány, kereskedelmi
irodában állást keres.

APOLLO
MOZGÓSZÍNHÁZ

BAJÁN, A KISVÁSÁRTÉREN.

Vasárnap, augusztus 13-án:
délután 3 órától este 8-ig folytatéla-
gos előadások, az utolsó előadás kez-
dése este 9 órakor.

Mély érzésű, finom
és művészi dráma!

HENNY PORTEN az ÉLET UTJAI

Rendkívül megható dráma 3 felvon.
Főszerepben az örökké kedves és szép
művésznővel: HENNY PORTEN-nel.

Szóló a szerelmes Kakaduhoz.

Vigjáték 3 felvonásban.

Harctéri ujdonságok

Legutóbbi harctéri eseményeket hozza.

B. pártfogást kérve tisztelettel

az „APOLLO“

Egy nagyobb

Meteor-kályhát

keresek megvételre.

Cím a „Corvin“-nyomdában.

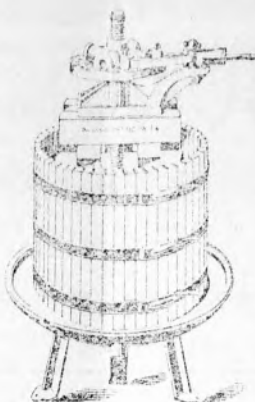

A szerkesztésért és kiadásért felelős: FODOR KÁROLY.

Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin“-könyvnyomda gyorsasajtóján, Baján,
Mészáros király-tér 8.

Eredeti Mayfarth-féle
törvényileg védett
„HERKULES“
bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány
Viznyomásu bor- és gyümölcs-
sajtók

Felül nem mult
Szőlő- és gyümölcs-örlöök szü-
retelő berendezések.

MAYFARTH PH. és TSA
gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II Taborstrasse 71.

Árjegyzék irgyen.

Képviselek kerestetnek. Különleges gyárt. s sajtók, borászati készülékek számára.

Sirolin "Roche" biztos
gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál**
hőghurutnál, **asthmanál, influenza után.**
Sirolin "Roche" kezdődő **tüdőbetegséget**
csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvá-
gyra való kedvező befolyása megkönnyítik
a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A **légzési szervek**
meghüleşeit legbiztosabban a
Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Sziveskedjék a **gyógytárakban**
határozottan **Sirolin "Roche"-t** kérni.

„ATLAS“

ASBEST CEMENTPALA
versenyen kívül legkitünőbb
minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA
minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

Sürgöncim:
Palatlas Budapest.

Telefon:
179-60

„ATLAS“

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság
Központi iroda: **Budapest, Dorottya-u. 6a.** : Gyár: **Budafok.**

Főelárusítóhely **Baja GRÜNHUT MIKSA BAJA.**
és környéke részére: Spitzer-féle téglá-, cementár- műkögyára.

Sürgöncim: **Grünhut, Baja**

Telefonszám: **111.**

MÉSZ
és
cement

Allandóan friss mi-
nőségben kapható.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Telefon szám. **111**

„MODIANO“
CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGABB
A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra úgy a hüvelyek
mint a legcsekély nyomatlanok, de
mindenkiben, be ne van víz, jomással
szégy. és a gyár, utárára S. J. Spitzer